

Vuoden 2027 talousarvion valmisteluprosessi ja aikataulu

Yhteinen kirkkoneuvosto 15.01.2026

13/02.00.01/2026

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää merkitä tiedoksi selostusosassa ja liitteessä esitellyn vuoden 2027 talousarvion valmisteluprosessin ja aikataulun.

Käsittely

Päätös

Päätöshistoria

Selostus

Taustaa

Yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Otto Lehtipuu teki kirkkoneuvoston 27.11.2025 pidetyssä kokouksessa seuraavan ponnen:

"Hyväksyessään vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelman esitettäväksi yhteiselle kirkkovaltuustolle YKN edellyttää, että vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 kehysten valmistelun suunnitelma aikatauluineen tuodaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi vuoden 2026 ensimmäiseen kokoukseen."

Pontta kannatettiin ja se hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätösehdotuksen perustelut

Seurakuntayhtymän talousarvion valmistelu alkaa taloussuunnitelman päivityksellä, jonka perusteella saadaan selville toimintaan käytettävissä oleva kokonaismääräraha sekä kunkin vuoden investointimäärärahan suuruus. Tämän jälkeen kokonaismääräraha jaetaan seurakunnille ja yhteisille palveluille yhteisen kirkkovaltuuston tekemien talouspäätösten perusteella.

Taloussuunnitelman päivitys

Vuoteen 2030 yltävä taloussuunnitelma päivitetään vuosittain ja sen lähtökohtana on yhteisen kirkkovaltuuston tammikuussa 2024 tekemä päätös taloussuunnittelua ohjaavista periaatteista vuosille 2025–2030. Periaatteiden mukaan tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi (toisin sanoen talousarvioiden jäämän tulee olla vähintään 0,00 euroa) ja rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden).

Talousarvion valmistelu alkaa taloussuunnitelman päivityksellä helmikuussa sen jälkeen, kun edellisen vuoden tilinpäätös on lukujen osalta valmistunut. Taloussuunnitelman laadinnassa päivitetään arvio inflaation vaikutuksesta kuluihin, verotuloennuste, valtionrahoitusennuste, verotuskustannukset, kirkon rahastomaksut, rahoitustuotot ja -kulut sekä muut taloussuunnitteluun vaikuttavat asiat käytettävissä olevan viimeisimmän tiedon perusteella. Tämän jälkeen esimerkiksi verotuloennustetta ei enää korjata seuraavan vuoden osalta, ellei ennusteeseen ole tulossa erittäin merkittävää muutosta. Taloussuunnitelman päivityksen seurauksena saadaan seuraavan vuoden talousarviokehystä varten käyttötalouden toimintakate, eli toiminnan kokonaismääräraha.

Viime vuosina talousennuste on laadittu vuoteen 2030 saakka. Keväällä 2026 talousennuste ulotetaan aina vuoteen 2035 saakka, pidemmän tähtäimen taloussuunnittelun mahdollistamiseksi.

Kokonaismäärärahan jakaminen

Toiminnan kokonaismäärärahan jakautuminen lasketaan seuraavasti: Ensin kokonaismäärärahan päältä vähennetään Yhteiset-ryhmän osuus. Tämän jälkeen jäljellä oleva kokonaismääräraha jaetaan yhteisen kirkkovaltuuston 11.9.2025 tekemän päätöksen mukaisesti seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken. Jakosuhteeksi on päätetty vuodesta 2027 eteenpäin seurakunnat 59,71 % ja yhteiset palvelut 40,29 %.

Seurakunnat

Seurakuntien yhteisestä määrärahasta vähennetään päältä pois peruskorjausinvestointien poisto-osuudet. Tämän jälkeen jokaisen seurakunnan määrärahaosuus ja myös sisäiset vuokrat lasketaan yhteisen kirkkovaltuuston 6.3.2025 tekemän päätöksen perusteella.

Yhteiset palvelut

Vuoden 2022 YT-neuvotteluiden ja niitä seuranneiden YT-päätösten perusteella tehtiin merkittäviä muutoksia eri osastojen kehyksiin. Osastojen välistä määrärahaajaon suhdetta täydennettiin keväällä 2025 tehtyjen työnjaon linjausten pohjalta. Merkittävä osa työnjaon linjausten määrärahamuutoksista tehtiin jo vuoden 2026 talousarvioon, mutta niitä tehdään myös vielä vuosien 2027–2028 aikana.

Yhteisten palveluiden määräraha ja myös sisäiset vuokrat kohdennetaan yksiköille ja kustannuspaikoille nykyisen käytännön ja alla olevan jaottelun mukaisesti. Yhteisten palveluiden saama kokonaismäärärahaosuus jaetaan eri osastojen / yksiköiden / kokonaisuuksien kesken niiden kuluvaan vuoden talousarvion prosentuaalisissa suhteissa, huomioiden edellä kuvatut mahdolliset määrärahamuutokset.

- Yhteiset seurakunnalliset tehtävät
 - Yhteinen seurakuntatyö
 - Muut yhteiset tehtävät
 - Viestintä
 - Mediatoimitus
 - Avustukset
 - Varaukset
- Yhteinen hallinto
 - Luottamuselimet
 - Sisäinen tarkastus
 - Yhtymän johtajan toimisto
 - Hallinto-osasto ilman varauksia
 - Hallinto-osasto, varaukset
 - Henkilöstöosasto ilman varauksia
 - Henkilöstöosasto, varaukset

- Hautaustoimi
- Kiinteistötoimi
 - Kiinteistötoimen toimintamääräraha
 - Ympäristötoimi
 - Sisäisiin vuokriin liittyvä peruskorjausinvestointien poistojen siirto

Yhteiset-ryhmä

Yhteiset-ryhmässä on neljä erillistä määräraharyhmää, joiden luonne on yhteinen ja niitä ei ole sisällytetty seurakuntien eikä yhteisten palveluiden määrärahoihin.

Yhteiset-ryhmään kuuluvia määrärahoja korotetaan vuosittain henkilöstökulujen osalta laskennallisen henkilöstökulujen nousun (5 %) mukaisesti ja muiden kulujen osalta kulloisenkin inflaatiotason mukaan.

- Valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut
 - hautaustoimi, väestökirjanpito ja kulttuuriperinnön ylläpidon laskennallinen kustannus
 - näihin kolmeen kohdennetaan Helsingin seurakuntayhtymälle osoitettu valtion rahoitus, osa rahoituksesta saadaan asiakasmaksuilla
- Henkilöstöetuudet (koko seurakuntayhtymän henkilöstöä koskevia lakisääteisiä ja vapaaehtoisia henkilöstöetuuksia)
 - suorituslisät
 - työterveyshuolto
 - työsuhdematkalippuetu
 - työhyvinvointietu
 - ravintoetu
- Kertaluonteiset määrärahat (nämä päätetään kertaluonteisuuden ja erillisen harkinnan perusteella, eikä tällaisia joka vuosi välttämättä ole), vuonna 2026 näitä ovat
 - käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu
 - seurakuntavaalit
- Muut yhteiset määrärahat
 - tällä hetkellä ainoana tarveharkintainen määräraha

Talousarviossa edellä kuvatut Yhteiset-ryhmän kustannukset ovat omilla kustannuspaikoillaan hallinnon ja kiinteistötoimen pääluokissa (poikkeuksena Hautaustoimi, joka on kokonaisuudessaan oma pääluokkansa).

Investoinnit

Investointeihin varattavan kokonaismäärärahan suuruus määräytyy laadittavan taloussuunnitelman perusteella ja se esitellään vuosittain osana huhtikuussa tehtävää kehysmäärärahapäätöstä.

Investointeihin varatun kokonaismäärärahan jakautuminen eri investointihankkeiden kesken määräytyy jatkossa kiinteistöinvestointien osalta tehtävien priorisointipäätösten perusteella.

Valmistelun ja päätösten aikataulu

Vuoden 2027 talousarvion valmistelun ja siihen liittyvän hallinnollisen käsittelyn ja päätöksenteon yksityiskohtainen aikataulu esitetään oheisessa liitteessä ”*Vuoden 2027 talousarvion valmisteluaikataulu*”.

Alle on koottuna keskeiset kokonaisuudet kuukausittain jaoteltuina:

Tammi-helmikuu

- VALMISTELU: taloussuunnitelma 2035

Helmikuu

- YKN-ILTAKOULU 12.2.2026: taloussuunnitelman esittely

Maalis-huhtikuu

- VALMISTELU: talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmisteluohje

Huhtikuu

- YKN-SEMINAARI 17.-18.4.2026: valmisteluohjeen (ml. kehys) esittely
- YKN 23.4.2026: valmisteluohjeen hyväksyminen

Touko-elokuu

- VALMISTELU: seurakunta- ja osastokohtaiset talousarvioehdotukset

Elokuu

- SRK-NEUVOSTOT: seurakuntakohtaisen talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen
- VALMISTELU: talousarvioluonnoksen kokoaminen

Syyskuu

- YKN 10.9.2026: talousarvion 1. käsittely: talousarvioesityksen hyväksyminen lausuntokierrokselle lähetettäväksi
- KOULUTUS 16.9.2026: perehdytys talousarvion rakenteesta ja sisällöstä luottamushenkilöille, kirkkoherroille ja johtajille

Lokakuu

- SRK-NEUVOSTOT: lausunnon antaminen talousarvioesityksestä
- VALMISTELU: vastausluonnokset lausunnoissa esitettyihin kysymyksiin
- YKN 29.10.2026: lausuntojen käsittely, lausuntovastausten antaminen, yhteisen seurakuntatyön ja yhteisten palveluiden muiden osastojen ja yksiköiden talousarvioehdotusten käsittely, valmistelijoiden ohjeistaminen mahdollisten muutosten tekemiseksi talousarvioesitykseen

Marraskuu

- VALMISTELU: talousarvioesityksen muokkaaminen
- YKN 26.11.2026: talousarvion 2. käsittely: täydennetyn talousarvioesityksen käsittely, esitys yhteiselle kirkkovaltuustolle talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymisestä

Joulukuu

- YKV 10.12.2026: Talousarvion 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 hyväksyminen

Yhteisen kirkkoneuvoston antaman ponnen sanamuodosta poiketen talousarvion valmisteluprosessi ja aikataulu ehdotetaan merkittävän tiedoksi varsinaisen hyväksymisen asemesta, koska aikatauluun saatetaan joutua tekemään pieniä tarkennuksia vuoden 2026 aikana.

Kokonaisuudessaan kyseessä on talousarvion sekä talousarviokehysten valmistelua koskeva asia. Hallintopäätöstä tarvitaan vain, kun kyseessä on virallinen päätös, kuten talousarvion hyväksyminen, ei sisäinen aikatauluttaminen.

Aikataulu

Asia koskee vuoden 2027 talousarvion valmistelua, joka käynnistyy helmikuussa 2026.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Talousvaikutukset: Talousarvion valmisteluprosessin ja aikataulun yksityiskohtainen kuvaaminen antaa luottamushenkilöille nykyistä paremmat mahdollisuudet reagoida talousarvion sisältöön päätöksenteon eri vaiheissa. Samalla se myös selkiyttää valmistelijoiden työtä.

Lapsivaikutukset: Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Toimivallan peruste

Kirkkolain 3. luvun 10 §

Lisätiedot

Taluspäällikkö Pasi Perander, pasi.perander@evl.fi, puh. 050 479 6380

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi, 040 563 9709

Jakelu

Hallinto-osasto/talousoalvelut